

## Jastrych - zabezpieczanie powierzchniowe

Harry Timm - Tłumaczył Andrzej Machalski

**Impregnacja** wnika w powierzchnię jastrychu. Działa ona wzmacniająco, podwyższa praktycznie opór przeciwko obciążeniom dynamicznym (z reguły nie ścieralność DIN 52108!) i zmniejsza wnikanie cieczy. Nie powoduje ona zamknięcia porów i nie zmienia powierzchniowej struktury jastrychu. Stosowane są impregnaty rozpuszczalnikowe i bezrozpuszczalnikowe, np. wodorocieńczalne - na żywicach EP. Przy tym stosuje się przeważnie żywice epoksydowe EP, żywice poliuretanowe PUR oraz żywice z polimetakrylanem metylu PMMA.

**Uszczelnianie** tworzy mocną błonę powierzchniową zamykającą pory jastrychu, ale z daleko idącym zachowaniem struktury powierzchniowej. Grubość powłoki musi wynosić co najmniej 0,1 mm. Uszczelnianie opiera się na impregnacji, która w tym wypadku jest określana jako gruntowanie. Jest ono prawie nieodporne na uszkodzenia mechaniczne i ściera się szybko zależnie od obciążenia. Dlatego uszczelnienia wymagają konserwacji. Materiały odpowiadają używanym do impregnacji.

**Powlekanie** tworzy grubszą warstwę, która musi wynosić co najmniej 0,5 mm. Przez to struktura jastrychu zostaje zakryta. Obciążalność i odporność na działania dynamiczne wzrasta wraz z grubością powłoki. Powłokę grubszą od 2 mm określa się jako wykładzinę z tworzywa sztucznego. Powłoki są wykonywane - oparte zawsze na gruntowaniu - jako odrębnie przebiegająca warstwa lub jako szpachlowanie drapane. Oprócz EP, PUR i PMMA stosuje się także żywice poliestrowe UP. Wodorocieńczalnymi wyrobami na żywicach EP (ECC) można wykonać powłoki otwarte na dyfuzję. Dla podwyższenia odporności przeciw spadającym ostrokrawędziowym przedmiotom można tworzyć powłoki laminatowe na welonie szklanym.

### Wskazówki praktyczne

Z wyjątkiem jastrychów na emulsjach bitumicznych, których nie można zadowalająco powlekać, wszystkie jastrychy mogą być impregnowane (gruntowane), uszczelniane lub powlekane. Na jastrychy magnezjowe (skałodrzewne) powinno się nakładać tylko zestawy otwartoporowe. Jastrychy cementowe powinny wykazywać co najmniej klasę wytrzymałości ZE 30. Wytrzymałość powierzchniowa jastrychów, które mają być uszczelnione lub powleczone, powinna wynosić średnio minimum 1,5 N/mm<sup>2</sup> (klasa wytrzymałości musi być stwierdzona na piśmie).

W zasadzie zaleca się poinstruowanie przez producenta co do techniki zastosowania oraz dokładne przestrzeganie przepisów układania. Użyty materiał powinien być ściśle dostosowany do istniejących warunków, na przykład wpływu temperatury, oddziaływań chemicznych, obciążeń mechanicznych, wilgotności podłoża i wilgotności powstałej przez użytkowanie.

### Literatura

DIN 18353 Estricharbeiten (Roboty jastrychowe).

SEIDLER P. (Hrsg.): Beitr-ge von Peter Seidler und Alfred Mathes, Handbuch Industriefubden (Artykuły Petera Seidlera i Alfreda Mathesa, Podrcznik podg przemysowych). 3. Aufl. Expert Verlag, Renningen 1994.